

УКРАЇНА
ВИЩА РАДА ПРАВОСУДДЯ
ЧЛЕН ПЕРШОЇ ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ПАЛАТИ
ШАПРАН ВІКТОР ВАЛЕНТИНОВИЧ
УХВАЛА

13 жовтня 2019 р.

Київ

6605/6/18-19

Член Першої Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя Шапран Віктор Валентинович, здійснивши попередню перевірку дисциплінарної скарги Чорної Ганни Ярославівни стосовно судді Збараського районного суду Тернопільської області Олещука Богдана Тарасовича,

встановив:

до Вищої ради правосуддя 17 вересня 2019 року за вхідним номером Ч-5233/0/7-19 надійшла дисциплінарна скарга Чорної Г.Я. на дії судді Збараського районного суду Тернопільської області Олещука Б.Т. під час здійснення правосуддя у справах

У дисциплінарній скарзі Чорна Г.Я. зазначає, що суддею Олещуком Б.Т. порушено норми процесуального права під час здійснення правосуддя, правила відводу (самовідводу), не вжито заходів щодо розгляду справ протягом строку, встановленого законом.

У зв'язку з викладеним автор скарги просить притягнути суддю Олещука Б.Т. до дисциплінарної відповідальності.

Згідно з протоколу автоматизованого розподілу матеріалу між членами Вищої ради правосуддя від 17 вересня 2019 року матеріали за вказаною скаргою передано для проведення попередньої перевірки члену Вищої ради правосуддя Шапрану В.В.

За результатами попередньої перевірки дисциплінарної скарги встановлено так:

Відповідно до положень частини другої статті 107 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» дисциплінарна скарга подається у письмовій формі та повинна містити, зокрема, прізвище, ім'я, по батькові та посаду судді (суддів) щодо якого (яких) подано скаргу, а також конкретні відомості про наявність у поведінці судді ознак дисциплінарного проступку, який відповідно до частини першої статті 106 цього Закону може бути підставою для дисциплінарної відповідальності судді, та посилення на фактичні дані (свідчення, докази), що підтверджують зазначені скаржником відомості.

У процесі попередньої перевірки дисциплінарної скарги встановлено, що 17 березня 2017 року до Збараського районного суду Тернопільської області надійшла скарга на бездіяльність Збараського відділення поліції Підволочиського ВП ГУНП України в Тернопільській області щодо невнесення відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань, яке передано судді Олещука Б.Т. для розгляду (справа).

Скарга мотивована тим, що 21 лютого 2017 року на ім'я начальника Збараського ВП Підволочиського ВП ГУНП в Тернопільській області подано заяву про вчинення кримінального правопорушення. Однак, начальником Збараського ВП Підволочиського ВП ГУНП в Тернопільській області не внесено відомостей викладених у заяві до Єдиного реєстру досудових розслідувань, що суперечить вимогам статті 214 КПК України.

Відповідно до пункту 1 частини першої статті 303 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України) (у редакції, чинній на час здійснення дій) на досудовому провадженні може бути оскаржена бездіяльність слідчого, прокурора, яка полягає у невнесенні відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань після отримання заяви чи повідомлення про кримінальне правопорушення.

Із змісту статті 214 КПК України вбачається, що слідчий, прокурор невідкладно, але не пізніше 24 годин після подання заяви, повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення або після самостійного виявлення ним з будь-якого джерела обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення, зобов'язаний внести відповідні відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань та розпочати розслідування. Повноваження щодо оцінки відомостей, наведених у заяві чи повідомленні потерпілим, чи виявлених з іншого джерела, як таких, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення наділені слідчий чи прокурор.

Статтею 307 КПК України регламентовано, що ухвала слідчого судді за результатами розгляду скарги на рішення, дії чи бездіяльність під час досудового розслідування може бути про: 1) скасування рішення слідчого чи прокурора; 2) зобов'язання припинити дію; 3) зобов'язання вчинити певну дію; 4) відмову у задоволенні скарги.

Відповідно до статті 306 КПК України скарги на рішення, дії чи бездіяльність слідчого чи прокурора розглядаються слідчим суддею місцевого суду згідно з правилами судового розгляду, передбаченими статтями 318-380 цього Кодексу, з урахуванням положень цієї глави. Скарги на рішення, дії чи бездіяльність під час досудового розслідування розглядаються не пізніше сімдесяти двох годин з моменту надходження відповідної скарги, крім скарг на рішення про закриття кримінального провадження, які розглядаються не пізніше п'яти днів з моменту надходження скарги. Розгляд скарг на рішення, дії чи бездіяльність під час досудового розслідування здійснюється за обов'язкової участі особи, яка подала скаргу, чи її захисника, представника та слідчого чи прокурора, рішення, дії чи бездіяльність яких оскаржується. Відсутність слідчого чи прокурора не є перешкодою для розгляду скарги.

Ухвалою слідчого судді Збаразького районного суду Тернопільської області від 17 березня 2017 року скаргу _____ призначено до розгляду, про що повідомлено учасників справи.

Ухвалою слідчого судді Збаразького районного суду Тернопільської області від 25 травня 2017 року у задоволенні скарги відмовлено.

27 травня 2019 року до Збаразького районного суду Тернопільської області надійшла заява _____ про роз'яснення ухвали слідчого судді Збаразького районного суду від 23 травня 2017 року.

Ухвалою слідчого судді Збаразького районного суду Тернопільської області від 28 травня 2017 року заяву _____ прийнято до провадження та призначено розгляд справи на 5 червня 2019 року.

Розгляд заяви 5 червня 2019 року було відкладено. Як вбачається із веб-порталу «Судової влади» наступне судове засідання призначено на 23 жовтня 2019 року.

Крім того, 19 березня 2019 року до Збаразького районного суду Тернопільської області надійшла справа _____ за позовом _____ до _____ про стягнення боргу.

Позов обґрунтовано тим, що відповідач 1 березня 2019 року позичив у неї 1070 євро і 300 доларів США з кінцевим терміном повернення 15 березня 2019 року, однак

у вказані терміни останній не повернув позичених коштів та відмовляється виконувати своє зобов'язання в добровільному порядку.

Ухвалою Збаразького районного суду Тернопільської області від 20 червня 2019 року відкрито судові провадження у справі

6 вересня 2019 року до Збаразького районного суду Тернопільської області надійшли скарги на постанову про закриття кримінальних проваджень № , № , які передані до провадження судді Олещуку Б.Т. для розгляду (справи).

Ухвалами слідчого судді Збаразького районного суду Тернопільської області від 6 вересня 2019 року прийнято скарги до розгляду.

Як вбачається із веб-порталу Судової влади, судові засідання, призначені на 16 жовтня 2019 року, у справах не відбулося та були відкладені на 5 листопада 2019 року.

На думку Чорної Г.Я., суддею Олещуком Б.Т. не вжито заходів щодо розгляду справ

Відповідно до статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом, який вирішить спір щодо його прав та обов'язків цивільного характеру або встановить обгрунтованість будь-якого висунутого проти нього кримінального обвинувачення.

Отже, розумними вважаються строки, що є об'єктивно необхідними для виконання процесуальних дій та прийняття процесуальних рішень. розумні строки не можуть перевищувати передбачені процесуальними кодексами строки виконання окремих процесуальних дій або прийняття окремих процесуальних рішень.

Як вбачається з Єдиного державного реєстру судових рішень, розгляд справ триває.

Згідно з приписами статті 6 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та правовою позицією Конституційного Суду України, викладеною у рішенні від 12 липня 2011 року № 8-ру/2011, суди здійснюють правосуддя самостійно. Здійснюючи правосуддя, суди є незалежними від будь-якого незаконного впливу. Втручання у здійснення правосуддя, вплив на суд або суддів у будь-який спосіб, неповага до суду чи суддів, збирання, зборігання, використання і поширення інформації усно, письмово або в інший спосіб з метою завдання шкоди авторитету суддів чи впливу на безсторонність суду забороняється і тягне за собою відповідальність, установлену законом.

Як зазначалось, наразі розгляд справ не закінчено, тому оцінка процесуальних дій судді, та подання вказівок щодо дій, які мають бути вчинені суддею під час здійснення ним правосуддя у справах до ухвалення остаточного судового рішення є втручанням у здійснення правосуддя, що суперечить вимогам статей 126, 129 Конституції України та одному із основоположних принципів здійснення судочинства – незалежності судів.

Європейський суд з прав людини у своїй практиці виходить із того, що розумність тривалості судового провадження необхідно оцінювати у світлі обставин конкретної справи та враховуючи критерії, вироблені судом. Такими критеріями є: 1) складність справи, тобто обставини і факти, що ґрунтуються на праві (законі) і тягнуть певні юридичні наслідки; 2) поведінка заявника; 3) поведінка державних органів; 4) перешкодження судової системи; 5) значущість для заявника питання, яке знаходиться на розгляді суду, або особливе становище сторони у процесі (рішення у справах «Бараона проти Португалії», 1987 рік; «Хоссе проти Нідерландів», 1998 рік; «Бухгольц проти Німеччини», 1981 рік; «Бочан проти України», 2007 рік).

Враховуючи наведене, у кожному разі розумним слід вважати строк, необхідний суду для правильного вирішення справи у передбаченій законом процесуальній формі. Розумний строк не може бути чітко обмежений, проте для оцінки того, чи був даний термін, в даних обставинах перевищений чи ні, необхідно опиратися на відповідні критерії, зокрема на такі як складність справи та поведінка учасників справи.

Стаття 129 Конституції України визначає основні засади судочинства, однією з яких є змагальність сторін та свобода в наданні ними суду своїх доказів і у доведенні перед судом їх переконливості (пункт 3 частини першої).

Рішенням Європейського суду з прав людини від 19 квітня 1993 року у справі «Краска проти Швейцарії» визначено, що ефективність справедливого розгляду досягається тоді, коли сторони процесу мають право представити перед судом ті аргументи, які вони вважають важливими для справи. При цьому такі аргументи мають бути «почуті», тобто ретельно розглянуті судом. Іншими словами, суд має обов'язок провести ретельний розгляд подань, аргументів та доказів, поданих сторонами.

Із Єдиного державного реєстру судових рішень вбачається, що з 1 серпня 2019 року по 30 жовтня 2019 року суддею ухвалено 337 процесуальних актів, що свідчить про надмірне судове навантаження судді.

Важливим елементом для встановлення дисциплінарним органом Вищої ради правосуддя відомостей про ознаки дисциплінарного проступку є очевидна безпідставність недотримання строків розгляду справи, тому сам лише факт можливого недотримання строку, встановленого законом для розгляду справи, не може автоматично вказувати на наявність підстави для дисциплінарної відповідальності судді.

У Висновках № 3 (2002) та № 11 (2008) Консультативної ради європейських суддів до уваги Комітету Міністрів Ради Європи зазначено: є неприйнятною можливість притягнення судді до відповідальності за здійснення своїх обов'язків, крім випадку умисного правопорушення при здійсненні судових функцій.

Отже, самі по собі строки поза зв'язком із конкретною правовою ситуацією, набором фактів, умов та обставин, за яких розгорталися події, не мають жодного значення. Сплив чи настання строку набувають (можуть набути) правового сенсу в сукупності з подіями або діями, для здійснення чи утримання від яких встановлюється цей строк.

З наведеного вище вбачається, що тривалість розгляду вказаних судових проваджень зумовлений у даному конкретному випадку об'єктивними причинами.

Враховуючи вище викладене, вказані Чорною Г.Я. у дисциплінарній скарзі твердження не містять конкретних відомостей про ознаки дисциплінарного проступку судді, передбаченого статтю 106 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (який зокрема слід кваліфікувати, як безпідставне затягування або невжиття суддею заходів щодо розгляду справ), посилянь на фактичні дані (свідчення, докази), що підтверджують дисциплінарний проступок судді.

У дисциплінарній скарзі Чорна Г.Я. вказує, що суддя Олешук Б.Г. був упереджений під час розгляду її справ, а тому вважає, що суддею порушено правила відводу.

За наявності обставин, передбачених статтями 75-79 КПК України, особи, які беруть участь у кримінальному провадженні, можуть заявити відвід судді, який розглядається суддею у порядку статті 81 КПК України.

Частиною шостою статті 107 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» встановлено, що дисциплінарну справу щодо судді не може бути порушено за

скаргою, яка не містить відомостей про наявність ознак дисциплінарного проступку судді.

З огляду на викладене твердження Чорної Г.Я., викладені нею у дисциплінарній скарзі, не містять конкретних відомостей про ознаки дисциплінарного проступку судді, передбаченого статтю 106 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (який зокрема слід кваліфікувати, як порушення правил відводу (самовідводу), посилянь на фактичні дані (свідчення, докази), що підтверджують дисциплінарний проступок судді.

Згідно з пунктами 2, 3 частини першої статті 44 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» дисциплінарна скарга залишається без розгляду та повертається скажнику, якщо вона не містить посилення на фактичні дані (свідчення, докази) щодо дисциплінарного проступку судді. відомостей про ознаки дисциплінарного проступку судді.

З огляду на викладене дисциплінарну скаргу Чорної Г.Я. слід залишити без розгляду, оскільки в ній відсутні відомості про ознаки дисциплінарного проступку судді та посилення на фактичні дані, що їх підтверджують.

Відповідно до положень пункту 12.5 Регламенту Вищої ради правосуддя з підстав, передбачених пунктами 1-5 частини першої статті 44 Закону України «Про Вищу раду правосуддя», член Дисциплінарної палати – доповідач постановляє ухвалу про залишення скарги без розгляду. копія якої разом із скаргою направляється скажнику.

Керуючись статтями 43. 44 Закону України «Про Вищу раду правосуддя», пунктом 12.5 Регламенту Вищої ради правосуддя, член Першої Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя,

ухвалив:

дисциплінарну скаргу Чорної Ганни Ярославівни стосовно судді Збаразького районного суду Тернопільської області Олешука Богдана Тарасовича залишити без розгляду та повернути скажнику.

Ухвала оскарженню не підлягає.

**Член Першої Дисциплінарної
палати Вищої ради правосуддя**

В.В. Шапран

